

V torek,
četrtek in saboto
 izhaja in velja:
 Za celo leto . . . 7 for. 50 kr.
 „ pol leta . . . 3 „ 70 „
 „ četrť leta . . . 2 „ — „
 „ mesec . . . — „ 70 „
 Po pošti:
 Za celo leto . . . 9 for. 50 kr.
 „ pol leta . . . 4 „ 80 „
 „ četrť leta . . . 2 „ — „
 „ mesec . . . — „ 90 „

SLOVENEK.

„Živi, živi duh slovenski, bodi živ na veke!“

Nar. pesem.

Oznanila.

Za navadno dvestopno vrsto se plačuje: 5 kr., ktera se enkrat, 8 kr., ktera se dvakrat, 10 kr., ktera se trikrat natiskuje; večje pis-menke plačujejo po prostoru. Za vsak list mora biti kolek (štempelj) za 30 kr.

Rokopisi sene vračajo.

Št. 27.

V Celovcu v torek 5. marca 1867.

Tečaj III.

Adresa českega deželnega zbora.

Presvitli cesar in kralj!
 Milostljivi gospod!

Z najvišim patentom dne 2. jan. t. l. je blagovolilo Vaše Veličanstvo sklicati zbor kraljestva Českega in pozvati ga, naj pošlje poslance svoje k izrednemu shodu državne svetovalstva.

Ko pa se je sešel zbor zvesto vdani, kteri se je od starodavnih časov radoval neprečeljive pravice, da je mogel s svetlim kraljem Českim obravnavati neposredno, bilo mu je povedano, ne z najvišjo besedo Vašega Veličanstva, ampak samo z naznanilom naše vlade, da ni samo oni najviši patent, na kterega podlagi se je sešel, odstranjen, ampak da se je tudi odstopilo od najvišega manifesta dne 20. sept. 1865, kterega je naš zbor v večkratnih najponižnijih adresah radostno pozdravljal.

Verno vdani zbor šteje si za svojo dolžnost, da izreka bolestne čute, ki jih je oznanilo to zbudilo, in z najponižnijim spoštovanjem, pa očitno in odkritoserčno naznanja nemile čute, zbujeje v kraljestvu Českem s tem ozlicem, da je, kakor je videti, dragocena cesarska pripoved, obsežena v onem manifestu, zdaj spet kar uničena.

Nevarnost takova preti tem huje, ker je verno vdani zbor pozvan, da voli v državni zbor, kteremu se daje ime „ustavni“, čeravno se ob enem odstranjuje v najvažnijih oddelkih svojih ona podkladna postava sama, na katero bi se mogel naslov ta staviti.

Zbor državni, ki se zdaj sklicuje, nima več biti zastopništvo cele države; ne more biti več sklican v sestavi, ki jo oni podkladni zakon odkazuje; opravil, ki jih oni zakon

državnemu zboru nahlada, ne more tak shod izgotovljavati; tudi se ne morejo prav in primerno odločiti in zagotoviti razmere verhnih organov vladnih k državnemu zboru, tudi ne razmere različnih kraljestev in dežel bodisi k državi, bodisi med seboj; vse to se ne more odločiti in ustanoviti tako, kakor to ona pokladna postava zaukazuje.

Vaše Veličanstvo je blagovolilo izreči, da podkladni zakon, o kterem se v kacem oddelku države šele pogovarja in obravnjuje, ne more v drugih oddelkih države biti že dognana, vezivna in veljavna ustavna norma ali pravilo. Vaše Veličanstvo gotovo ne odreče tudi temu soglasja svojega, da postava taka, ktera je bila v nekterih oddelkih naravnost zaveržena in od vlade same opuščena, ktera se toraj v celoti svoji vpeljati nikdar ne da, zraven tega pa ni cele veljavnosti nikdar našla, da taka postava ne more v svojih poedinih ulomkih pravo ustavno biti in veljati za ostale pokrajine naše države.

Verno vdani zbor ima toraj pravico misliti in spoznati, da je zbor zdaj sklicani vendar le izreden in da stoji zunaj obora veljavnega ustavnega prava.

Zbor pa, kterega delavnost ne bi bila določena in omejena z kakoršnjimi predpisi prava pozitivnega, kteri pa bi bil vendar le poklican, da sega z glasom odločilnim v najvažnijša prašanja ustavna, — tak zbor bi ne imel družih mej svoje delavnosti, kakor svojo voljo ali pa svojo moč. Niti prava krone, niti prvi pogoji enote in mogočnosti države, — te najviše paladije rednosti in varnosti na znotraj in na zunaj — ne našli bi poroštva neogibno potrebnega, niti prava kraljestev in dežel, ki jih je Vaše Veličanstvo v najvišej diplomi 20. oktobra 1860 milostljivo slavno uznalo, da celo njih državno-

pravna individualiteta bi ne bila zagotovljena, ako bi vse ustavno pravo podverženo bilo sklepom, ki jih nareja po večini glasov tako svetovalstvo.

Zbor verno vdani ne spolnoval bi najsvetejših dolžnost svojih proti tronu in državi, kakor tudi proti kraljestvu, ktero je zastopati poklican, ako bi ne izrekel pred Vašim Veličanstvom v veliki ponižnosti, da po tacih potih vidi on veliko nevarnost, ki preti pravicam vladarjev in životnim pogojem države, kakor tudi najpervim interesom in najvažnijim pravicam naše dežele.

Izneveril bi se poklicu svojemu jasno poznanemu, in v večkratnih slavnih djanjih izrečenemu, ko bi se odrekel prevažne najviše obljube, da Vaše Veličanstvo blagovoli glas postavnih zastopnikov kraljestva pri državnoopravnem uravnanju poslušati in kot enako veljavnega pretehati; tudi gledé na upljiv, ki ga ima uravnanje s kraljestvom Ogerskim na pomere cele države in pravice ostalih kraljestev in dežel. Konečno ne bil bi tudi verni zastopnik občutkov in pravnih nazorov naroda svojega, ako bi ne izrekel, da si kraljestvo Česko za veliko čest šteje, da je ud neodločiven Avstrijskega cesarstva in celotne Avstrije, da se zavaruje proti temu, da bi bitnost njegova zginiti imela v kaki „zapadni polovici države“, v državnej podobi, ktera nima nobene državno-pravne podlage in ktera se nikakor ne vjema z neoverzljivim pravnim in resničnim obstankom krone Češke, niti s pravnim pomenom cele verste kronovanj preslavnih prednikov Vašega Veličanstva za kralje Češke, ki se je ponavljalo mnogo stoletij do naše dobe, niti z neoveržno državnoopravno veljavnostjo, ki so jo zbori tega kraljestva imeli do časa novejšega.

Besednik.

Pomenki o volitvah na slov. Štirskem.

V Solnemgradu 7. febr. 1867.

Zanimivo je se ozirati zdaj po dovršenih volitvah na ono borišče, kjer je mogočna narodna in politična zavest štirskih Slovencev si za veke slavno zmago pribojevala. Sicer s to zmago nimamo še ničesar drugega, kakor le orožje prihodnje boritve za svoje pravice in svete narodne svetinje, ktere hočemo braniti s tem večo hrabrostjo in neprestrašenostjo, čem večja in hujska nevarnost se naši narodni samostalnosti in tako celemu našemu narodnemu življu kaže. Pokazali so enok štirski Slovenci, kaj edinstvo in bratska složnost premore! Stali so brezplašni na tleh svoje zemlje ter svedočili nasprotnikom svojim, da so oni gospodarji svojemu domu, čegar svetih pravic braniti se nikoli utrudili ne bodo.

Ni še minul vek, in s tužnim srcem gledamo še v nenedavno dobo, kar se je začela skoro že umrla zavest narodne celokupnosti te iste krvi in tega istega bratskega sočutja prerojevati in že ima silno moč, ktera vsem nemilim okolnostim kljubu raste, se

širi, in da rečem, velikanski jez tujemu silstvu postavlja. Poleg tega zdravega jedra smo tudi imeli priliko poznovati, kaj je gnjilega in mršavega; pa ni nam treba tudi nad tem obupati; ta del potrebuje le radikalne vračitve, rana se bode ali izžigala ali odrezavala, ker le zdrava celota opravlja uspešno svoj važni posel na dostojen način: tudi mlačnost v narodnem življenju je bolezen, ktera se pa s časom sama ozdravi.

Povse se smemo ponášati z živostjo, ktero so slovenski volilci pokazali pri volitvah, in po tej smemo sklepati na njihovo ostro sodbo o dosedanem delovanju s sveto nalogo narodovega zastopanja počesčenih deželnih poslancev. Predrzo, da se ne reče neumno bi bilo misliti, da bo Slovenec spet onim, ki so do seh dob ž njegovim zaupanjem tako neusmiljeno ujemu v škodo in pogubo tržili, tisto poklonil. Zastonj je tedaj bilo vse prizadevanje starih nam po njihovem petji znanih ptičkov, svoje nekdanje volilce prekaniti, umeknili so se čez mejo v svoje logove, kjer so vendar nekteri še na svojemu čivkanju usmiljene poslušalce naleteli.

Najprvje nam dojde iz Maribora vesela novica, da sta izvoljena od volilnega slov. odbora priporočena gospoda. Komur je znano brezobzirno početje nasprotne stranke, ktera zunaj mesta le redke in še te z večino prekanjene privržence šteje, imel je pravično

skrb, da bo boritev ljuta. Vendar je le pravična stvar zmagala. Graški gospej botri, znanemu organu „velikonemconskih ustavljubnežev“, se je srdú žolč razlil; strahovito je stokala, hudovaje se nad neslogo svoje stranke, ter pripisovaje zmago le vspešnemu upljivu narodnega duhovništva, ktero je določivno svoj posel izvršilo. Pri tej priliki ne pozabi si svojega gnjusnega jezika ostriti proti narodnemu duhovenstvu s precej sarkastičnimi opazkami. Ne vidimo potrebe proti temu zbadanju braniti svojih rodoljubnih duhovnikov, ker smo prepričani, da vsak poštenjak sprevidi, na koga pada blato, če kdo na mesto poštenega orožja si pomagati hoče z natolcevanjem. Kdor pozna slovensko ljudstvo in njegove rane, ta ve in mora videti, ako si silama oči ne zatisne, kdo ima in je od vselej imel večje usmiljenje ž njim in njegovo revnostjo, kakor duhovnik, on, ki mu je tolikrat telesno in dušno tolažbo prinesel, sicer bi bil zastonj zdihoval po pomoči od inod. Kdo odgojuje narod iz temne nevednosti in ga sposobnega napravlja za družbino življenje s pomočjo svetega nauka, mora mu v toliko in toliko prilikah nasvet in brambo proti vsakdanjim krivicam dajati? Kdo mu je torej boljši oče in varuh nego duhovnik? In ako je tedaj Slovenec za te dobrote že iz naravnega nagona hvaležen, duhovnikom udan ter

Vaše Veličanstvo!

Kraljestvo Česko je v dobrih in hudih dneh vselej stalo pri Avstriji in pri najsvetlejši vladarski hiši Vašega Veličanstva z zvestobo in udanostjo, in še se ozivajo v vseh sercih milostljive besede, s katerimi je Vaše Veličanstvo blagovolilo to vnovič v težki dobi izkazano zvestobo in udanost najmilostljivejši uznati. Kraljestvo česko je pripravljeno, potegovati se za pogoje in poročstva nerazločivnega združenja, moči in edinosti države; pripravljeno je tudi za to darovati potrebne žertve. Dežela pa, ktera se je kot taka pokazala, nima se, ako Bog da, bati, da bi lojalno njeno prepričanje moglo napak obračano ali pa nepripoznano biti, ako povzdigne danes svoj glas v dolžnem, ponižnem spoštovanju pa prosti odkritoserčnosti.

Verno vdani zbor je večkrat izrekel, da ga je volja vladi Vašega Veličanstva na poti državno-pravnega porazumljenja, zaznamovani z najvišim patentom dne 20. sept. 1865, z zvestim sodelovanjem stati na strani in pripravljen je tudi danes zadostiti svoji besedi v smislu najponižnejših svojih adres. Se ve, da se je zanašal za gotovo na to in menil je, da sme po vsi pravici pričakovati, da mu bode dana priložnost, da bo najprej sam dobro prevdariti zamogel predloge, ki jih je najvišji manifest obetal in izreči se o njih obširneje. Pa v tem trenutku mora se odrediti tudi te nade, kajti vlada vidi pot, po kateri bi se pospešilo zaželeno porazumljenje, v tem, da se brez odloga začne vzajemno posvetovanje poslancev onih kraljestev in dežel, ktere še slišane niso. Zatorej noče verno vdani zbor, kolikor mu je to mogoče, tudi temu začetju stavljati over, misleč na rastečo nevarnost, ki izhaja iz položaja naših zadev, ki se zavolj žalostnih sprememb od dne do dne bolj zamotavajo in negotove postajajo.

Zato izreka verno vdani zbor, da hoče slušati pozvanje, da bi se udeležil v tacem splošnem svetovalstvu, ako le s tem očitno pravo v nobenem oddelku svojem ne pride v nevarnost; v posvetih tacega zbora, pri katerem se ne bo treba bati, da bi se znane protivnosti in odpori z majorizovanjem še bolj zostrili in na porazumljenje merijoče delovanje najviše krone oviralo; tacega zbora, v katerem se glasovi kraljestev in dežel kot taki ozvati smejo, da bi Vašemu Veličanstvu tudi kot taki prišli v vednost; konečno tacega zbora, ki daje kraljestvu našemu poročstvo, da se, kakor je v zborovi adresi dne 8. decembra l. l. bilo izrečeno, brez sodelo-

vanja njegovega deželnemu zboru nič ne zgodi in zgoditi ne more, kar bi spremenilo starodavne državno-pravne pomere kraljestva Českega k tronu in deržavi.

Ponavljaje to zagotovljenje se tedaj verno vdani zbor Česki v neoblomnam zaupanju, da od pravičnosti in milosti Vašega Veličanstva je daleč proč misel, delati nasilje prepričanju lojalnemu, obrača k posvečeni osebi milostljivega vladarja svojega, ter polaga na stopnjah trona prošnjo:

Vaše ces. kralj. apostoljsko Veličanstvo blagovoli milostljivo dovoliti, da zbor pod pogoji, v veliki ponižnosti tu izrečenimi, pošlje poslance svoje in občnih posvetovanj se udeleži.

Bog obvari, ohrani in blagoslovi Vaše c. kr. apost. Veličanstvo!

Slovenske dežele.

Iz Celovca. (Hudi časi; „Zukunft“) Ni dolgo, kar smo pisali, da nastopijo za nas Slovane hudi časi. Ne bili bi verjeli, da se bode naša beseda tako hitro in v tako obilnej meri spolnovala. Na Ogerskem se razvijajo dogodbe ravno tako kakor leta 1848. Tudi zdaj se ubogi slovaški rodoljubi ovajajo in černijo, lovijo in zapirajo, morebiti da še slišimo tudi o smerti, ktero je ta ali uni rodoljub na vislicah storil. Bralo se je tudi, da sta znana in slavna serbska rodoljuba, general Stratimirovič in dr. Miletič, v Pešti zaperta. V Zagrebu in po Hervaškem sploh je vse vznemirjeno in prestrašeno. Kaže se, da zgubé vse, kar so si od leta 1848 za tako drago in visoko ceno pridobili. Hervaška dvorna kancelarija životari menda le samo še na papirju, gosp. baron Beust pošilja svoje ukaze in povelja naravnost v Zagreb. Na Reci se dovoli nekterim ptujim poškupljenim klatežem na sramoto trojedne kraljevine rogovoliti in demonštracije delati.

Nič bolje ne stoji naša stvar takraj Litave. Česki zbor je že razpuščen, in ravno ta osoda čaka menda še nekaj drugih deželnih zborov, ki so napravili adrese in nočejo nepogojno voliti za državni zbor. Tudi časnikom in vrednikom preti huda nevarnost. Časnika v Pragi: „Politik“ in „Narodni listi“, ki sta razglasila nek oklic českim volilcem, imata že tiskarno pravdo in ravno tako menda vsi slavni česki pervaki, ki so ta

kteri so neki trdili, da gre za vero sprednikov; poleg vsega tega pa so kaj pa da še Belcredijevi organi svojo marljivost kazali le Slovincem v zmago. „Ta nauk, zajavče gospodiček, je grenek in nam rudečico v lice naganja“; tolaži se le še s priliko, ktera hoče kmalo pokazati, je li resnično nova krivica silnejša, kakor stara pravica? —

Ker le svojima gospodoma zvedenost o potrebah itd. prilastuje, zdi se, kakor da bi hotel poslansko sposobnost našincema osumljati. Mi ne tirjamo, da toliko in toliko let moraš med narodom živeti, da si dostojne znanosti o njegovih potrebah nabereš, ker zahtevanja našega naroda so glasna in jih lahko čuješ, kdor nisi gluhi; vendar smo opravičeni to sposobnost nasprotnih kandidatov na sum djati: prvič, ker nas je prešlost izučila, kaj marajo za materijalno in dušno oblaženje slovenskega ljudstva, ki zastonj zdihuje po narodnih zavodih, v kterih bi se učilo mnogovrstnih potrebnih reči za umno gospodarjenje in povse za vsakdanje življenje; drugič pa, ker so očitno pokazali, da nimajo srca in ušes za naše bolečine in naše vpitje.

Na dalje podira on isti dopisnik zaupanje v slovenske izvoljence, ktero so jim volilci slovesno izročili in pokazali pri volitvi, in grduje njihove obljube. Mi si ne mislimo

oklic podpisali. To so hudi časi in slaba znamenja, s kterimi se nemško-madžarski liberalizem v življenje vpeljuje. Dokler je veljala „prosta pot“ fevdalnega in reakcionarnega Belcredija, nismo ničesar slišali in čutili od tacih žalostnih dogodb. In ravno ti časniki, ki nosijo v polnej meri hvalisani liberalizem na jeziku, hvalijo in odobrujejo vse te reči, da! še celo hujskajo in šuntajo, naj se proti nevkretnim Slovanom še ostrejši in hujski postopa. Kdor nemško-madžarskega liberalizma poprej še ni poznal, zdaj ga pozna do čistega, tako da se mu mora gnjusiti nad njim! Pa sloga in solidarnost Slovanov, Romanov in v resnici liberalnih in pravičnih Nemcev premaga vse: Vsaka sila do vremena in merliči hitro jezdarijo! —

Da se pa ta slovanska sloga in solidarnost širi in uterjuje, treba nam je časnikov, ki v tem duhu delajo. Med tem pa spada v prvo versto nemški časnik na Dunaju, ki pod imenom „Zukunft“ vsak dan hodi na svitlo. „Zukunft“ je edini časnik, ki nas uboge Slovane zagovarja na Dunaju in se vredeje izverstno na vse strani. Torej ta časnik kaj vroče in lepo priporočamo vsem Slovincem, ki so zmožni nemškega jezika, in jih prosimo, naj si „Zukunft“ naročé. Novi naročniki se sprejemljejo vsak dan in „Zukunft“ velja za $\frac{1}{4}$ leta 4 gld., za $\frac{1}{2}$ leta pa 8 gld. —

Blizo Velenja. — Pravoslav. (Laž sama sebe tepe!) — Zajahal je modrico spet nek dopisnik „Tagespošte“ br. 23. A. P. iz Šoštanja.

Začel je staro navadno jeremijado: „Auch in unserem bisher so friedlichen Thale hat nunmehr — wie überall im Unterlande — die nationale Zwietracht ihr Gorgonenhaupt erhoben.“ — — Auweh auweh! zadel si jo slavni prusnjak! — „Einzelne Pionniere des nationalen Fanatismus arbeiten bereits wacker darauf los, um das bisher zwischen Deutschen und Slovenen bestandene gute Einvernehmen zu zerstören, und der von ihnen ausgestreute Same des Nationalhasses keimt bereits lustig empor.“ — To je res že neštevilnokrat prežvekana reč, a za našo zalo dolino že velja še za novo! Pa je le spet logika temu prebrisancu eno po glavi dala! Mirno, mirno, žalibože! je do sedaj tudi v naši dolini narod roke v okovah tuje sile deržal. Novi čas, bivša „prosta pot“ je pa tudi do sem zadonela in nas zbudila iz dolgega spanja. — Vemo, da se gotovo nekterim kaj milo zdi po lepih časih, ko so delali z narodom, kar jim je ljubo bilo. —

poslušá njihov svarivni glas, zdi se takim brezvernikom za tega delj oslepljen; bil bi pač, ako bi se dal takim tujim skratcem mamiti in prah v oči tepsti. Pa te dobe časi so začeli prehajati.

Slovenec štirski pomisli, da so bili vekí, ko nihče drug ni na tvoji strani stal, kakor le duhovniki, in ako ti teh blagostna nebesa ne bi bila podarila, bila bi te že zdavna tuja gladna ptičica pozobala kakor potreseno zrnje!

Kmaló po tej volitvi napiše znani slovenozheruh, kteremu so pred štirimi leti slavnega in blagega nam spomina: Stimmen aus Innerösterreich „tribese“ kakor se mu je spodobilo, povedale, ktere, ako ina kaj poštene občutljivosti, mu zdaj morajo še vedno po ušesih zvoniti, — v onem graškem koranu: „Grenék nauk“, v kterem z ostrim grebenom počesuje svojo stranko zaradi razprtije, ki je zmago Slovincem v roke vrgla; pomiluje, da nista bila prejšnja poslanca od centralnega volilnega odbora priporočena, zvedenca v razmerah in potrebah deželanov izvoljena. Omenivši, kako so njegove stranke zavidni kandidati med seboj drug drugemu kljubovali in v svojem lastnem mesu rovali, ne more si kaj, da priznava narodni stranki složnost, ki je volitev v narodnem smislu podpirala in spet plane po duhovnikih,

slovenskega kmeta takega nesrečnika, da bi res pričakoval celo zlato gorovje od delovanja svojih poslancev, ker je imel priliko videti, s kakim trudom in težavo se le samo za peščico narodnih pravic pipati mora; v tem pa ga zagotovimo v imenu svete svoje pravične stvari, da bodo le narodovo blagost in srečo si za geslo vzeli vsega svojega trudnega posla ti naši novi branitelji. Vi pa vrli Štajarci, darujte jim vse svoje zaupanje in stojte za njimi z enako zvestobo in ljubeznijo za narodno stvar, kakor Vam oni bodo gotovo jaki stebri za tisto svetišče narodnih pravic, ktero vam je porušila krivična tuja sila, tuje strahovanje. Saj smo mi na svoji zemlji svoji, saj smo tisočkrat pokazali svojo nepremakljivo zvestobo svojemu presvitlemu vladarju, za kogar svitlo krono, v kteri se tudi naš narod kakor žari biser iskri, smo in bodemo blago in kri darovali, kogar milost tudi nas objemlje, kogar slovenska beseda je poleg drugih narodov tudi našim pravicam poročstvo zagotovila. Tedaj kdo dela nemir, je li on, kdor zahteva enakim bremenom enake pravice; je li on, kdor hoče le sebi pravice a drugemu breme (ako bi se dalo), sebi neodvisnost a drugega si za pomožje dobiti?

Slovinci! vse za vero, cesarja iz domovino!

(Konec pride.)

Naši deželni zbori.

Kranjski. A. B. 28. febr. (Peta seja). Čudno se je zasukala današnja seja našega zbora, ktera bi bila imela biti zadnja prve sesije. Tako pa je izvanredno podaljšana sesija, in ko to čitate, je zbor kranjski morda že — razpuščen!

Na dnevnem redu bilo je sporočilo odseka za vladin predlog zaradi volitev v državni zbor. Sporočevalec dr. Bleiweis čita odborovo sporočilo, ktero priporoča, naj se voli za državni zbor gledé na nevarno stánje države — akoravno ta državni zbor ni „ustavni“ — ob enem pa naj se naredi adresa do Njih Veličanstva, v kateri se prosi, naj Njih Veličanstvo brani pravice zborove. In ravno zaradi te adrese — ktero Vam pošiljam priloženo celo — je zbor naš v nevarnosti, da ga vlada Beustova razpusti! Prvi se je oglasil Dežman ko zastopnik velicega posestva!

Izrekel je, da se veliki posestniki ne bodo vdeleževali te stvari, ker so se tudi prezrli pri volitvi za odsek; tudi niso pripravljani za boj, ki bi bil tako le boj na videz! To ste jo pa res dobro zadeli, g. Dežman! Dobro bi bilo, ko bi še Vi pustili ta boj na videz, saj ste menda edini govornik velicega posestva! Dalje pravi Dežman, da adresa stavlja pogoje, s kterimi se voli, to pa da ne gre. Dr. Toman ga prav dobro zavrne. Dežman spodtika adresi drugo misel, kakor jo ima ona v resnici. Dalje se je slišala pritožba, da se prezirajo veliki posestniki ali manjšina. Gospoda! kako je ravnala pred kratkim večina z manjšino, ki je bila vsa drugačna nego je sedanja, kajti za njo je stal ves narod! Mi se pa nismo pritoževali. Večino rabili bodemo vedno le na korist dežele in države. Mi stojimo na starem temelju septemberskega manifesta in oktoberske diplome. Naše geslo je: Enake pravice vsem! V „Cislajtániji“ vidimo le nevarnost za nas in za vso državo! Mi hočemo braniti prestol, in če bi nam bila vlada sama nasprotna zaradi tega!

Državni namestnik baron Bach razjasnuje vladino stališče in „priporoča“ s precej reznim glasom, naj se voli brez adrese, v kateri vidi on „nepostavnost“! Izvrstno ga zavrne baron Schloisnig ter mu reče med drugim: Pred kratkim slišali smo: Legalni ali postavni zastopniki dežel so deželni zbori. Danes očita se nam nepostavnost, ko branimo to pravico in prosimo cesarja, naj nam jo on varuje. Predlaga, naj seja preneha za kratek pogovor. Se zgodi. Potem zavrne z juridično ostrostjo g. Svetec bar. Bacha. Konečno ima besedo sporočevalec dr. Bleiweis. On pravi, da ni res, da adresa stavlja pogoje, mi volimo koj, prosimo pa presvitelega cesarja, naj nam brani on naše pravice. Ako ravnamo mi „nepostavno“, ki pretresamo ministerski ukaz, kako so ravnali isti, ki so se ustavljali cesarski besedi manifesta septemberskega? Avstrija boleha! Ako se pa hoče bolnik ozdraviti, poznati se mora njegova bolezen in njegov organizem. Mož, ki vodi zdaj državno krmilo, naj ne prezira glasú deželnih zastopnikov! Ako se nam pa hoče zabraniti adresa, v kateri se s prošnjo obračamo do Njih Veličanstva, potem imamo — absolutizem! Mi volimo brez protestov! — Po glasovanji po imenu bila je adresa brez spremembe s 24 proti 2 gl. sprejeta. Veliki posestniki zdržali so se glasovanja. Nasproti glasovala sta: deželni glavkar Karol pl. Wurzbach in okrajni predstojnik Höffern. Baron Cojz je bil bolan in ni bil tedaj v seji.

Državni namestnik baron Bach pravi na to: Ta sklep je tako važen, da moram še le „instrukcije“ dobiti iz Dunaja, kaj je

storiti. Seja je bila tedaj odločena na drugi dan. O Svetčevem predlogu drugič.

A. B. 1. marca. (Šesta seja). Komaj dobrih 10 minut je trajala današnja seja. Državni namestnik baron Bach reče, da še ni dobil „instrukcij“ iz Dunaja, da naj se tedaj seja preloži. Deželni glavkar preloži sejo na nedoločen dan, kakor sem Vam že telegrafično naznanil bil. Ako hoče vlada razpustiti tudi naš zbor zaradi adrese, ki prosi cesarja-naj stori to! Mi se ne ustrašimo! Narod naš bode gotovo zopet pokazal, da spozna za prave možake svoje poslance in jih bode zopet volil. Rodoljubi po deželi, bodite pozorni, da nam vrag ljulike kje ne zaseje med ljudstvo! Pripravljajte se že zdaj na novi parlamentarni boj.

Česki. (Iz Prage) 26. febr. — n. (5. seja). Odločeno je! Končana je seja prevažna in težko pričakovana seja, o kateri današnji „Národní Listy“ pravijo, da se bode v zgodovini ustavni spominjala ko začetek novega političnega življenja. Trajala je skoraj 11 ur. Začela namreč se je kmali po 10. uri zjutraj in končala malo pred enajsto v noči. Med tem se je samo za dve uri prenehalo od 4. — 6. V pozni nočni uri je pokazala ogromna večina zbora českega, da državno pravo českega kraljestva, o katerem nasprotniki terdijo, da ima samo zgodovinsko ceno, še krepko živi v veliki večini prebivalcev kraljestva českega; v pozni nočni uri je odgovoril česki deželni zbor na pozvanje ministrovo, da naj voli v oži državni zbor, odpovedal z adreso do svojega cesarja in kralja, da hoče voliti samo v tak posvečevalen državni zbor, o katerem bo imel zagotovilo, da se ne bodo prezirale najsvetejše pravice slovanskega naroda. Ravno na predvečer 26. februarja je bila ustava februarjeva, ktero hoče minister Beust zopet oživiti, na zboru českem na novo pokopana in sicer s 156 glasovi proti 76.

Zlasti pa se je izkazalo plemstvo, kteremu stoji na čelu prevzišeni kardinal, drugi prvi možje cerkve in najslavnije rodovine dežele česke — vsi so složno z zastopniki českega naroda glasovali za državno pravo kraljestva českega.

V nedeljo je telegraf donasal iz Dunaja novico, da misli Beust zbor razpustiti, in slišali so se glasovi, da se bo to zgodilo še pred debato. Toda nikdo se ni dal ostrašiti.

Res je že neki tudi cesarski namestnik imel v rokah povelje, da naj zbor razpusti v imenu vlade, če sprejme nasvetovano adreso. Pa to povelje je bilo neki spet vzeto nazaj. Znabiti pridejo na Dunaji na drugo misel. Pa upati dosti ni, ker tukajšnji časopisi dobivajo iz Dunaja vesti, da Beust nikakor ne misli Čehom nič dovoliti in da bo zbor gotovo razpuščen. Naj se zgodi kakorkoli hoče, tukaj smo pripravljani na vse! Vse nove volitve ne bodo zmenile prepričanja in poverljivosti prav nič, da, opozicija bo postala še hujska.

Pri seji je bil pričujoč tudi poljski poslanec knez Czartoryski, ki je z grofom Tarnowskim prišel v Prago, da se posvetuje s českimi poslanci.

Govori za adreso so bili vsi preizverstni, saj so bili vsi vzeti iz globokega prepričanja. Obširneje o njih prihodnjic.

Govorili so za adreso dr. Rieger, dr. Brauner, Zeithammer, grof Clam-Martinic, dr. Sladkovsky in pa grofa Miroslov in Leo Thun.

Poslednja dva sta odšla danes na Dunaj. (Kar se je potem zgodilo, to je bralcem že znano. Sporočilo o prejšnjih sejah prinesemo prihodnjic. Vredn.)

Ptuje dežele.

Italija. Garibaldi je prišel za nekaj dni v Benetke, — pravijo, da je na poti na Kandijo!

Srbija. Vlada ni s temi pogoji zadovoljna, ki jih je Turčija zastran trdnjav postavila. Pripravljajo se tedaj na boj, ki je skorej gotov. Turčiji ni več pomagati, naj si prizadevajo znani evropski diplomati, kolikor hočejo! Kar je, pa je!

Francoska. Vladi, zlasti pa Napoleonu, to zdaj ni nič kaj po volji, da v zbornici niso nič kaj z novimi reformami zadovoljni in da nekteri vedno le vpijejo po svobodi itd. — Po veliki rastavi mislijo zelo, da bode Napoleon sablo zgrabil in jo nekam mahnil, zato ker po vsej sili na vojaško prevredbo tišči.

Španska. Vlada še vedno hudo, kar more, postopa. Vse strune so menda silno napete. Najmanjša stvarica je zadosti, da se kdo velicega izdajstva obdolži in obsodi.

Mehiko. Zdaj se od tod poroča, da je Maks že zapustil veliko mesto, ali kjer je do zdaj bil, in skuša kako pomorsko mesto doseči, da bi se potem v Evropo prepeljal, — če že ne bo prepozno, ker se ravnokar tudi piše, da so se republikanci že vseh potov polastili. Cesarstva je tedaj konec.

Razne novice.

* Iz Ljubljane: Odbor za gospodarstvo otročje bolnišnice je imel svoj 2. letni zbor v saboto 23. febr. v dvorani Njih eks. gospé baronovke Bachove. Mestni župan dr. Costa, iskreni podpornik tega zavoda, poročal je o napredku bolnišnice v preteklem letu in izrekel srčno zahvalo vsem podpornikom. Ozdravljalo se je lani 73 otrok. Deficit, ki se kaže, bodo gotovo poravnale dobrotljive roke.

* Zopet je kmetijska družba kranjska sprejela od kmetijske družbe koroške prošnjo za popis osnovne ljubljanske učilnice za podkovstvo, ker se bode napravila enaka šola tudi v Celovcu. („Nov.“)

* Te dni se je podala deputacija tukajšnega „Schützenvereina“ (strelskega društva) na Dunaj do Njih Veličanstva s prošnjo, naj blagovoli prepustiti temu društvu en delež državne blagotvorne loterije, ker neugodne denarstvene zadeve žugajo društvu s poginom.

* (Sokolski shod). Shod na debeli četrtek je bil živahnější ko zadnji. Mnogo poslancev počastilo je zopet Sokola in slišali smo iskrene zdravice in govore. Pri mičnem in šaljivem programu in izvrstnih špehovkah obhajali smo prav veselo debeli četrtek. Brencelj je bil posebno dobre volje in se je vsem nazočim jako dopadal. Grizel in pikal je, da je bilo veselje!

* G. Fr. Globočnik je za pravega profesorja na viši realki v Ljubljani potrjen.

* G. Š. Vilfan, mnogozaslužen fajmošter v Kranjski gori (Kronau), je izvoljen za korarja v Novem mestu. Slava!

* 6. t. m. mrkne solnce med 8 u. 2. m. zjutraj in 1 u. 3. m. popoldne sploh na zemlji.

* Tolovaj Udmanič je bil 27. febr. na Hrvaškem ustreljen. Pri tem boju je bil tudi 1 žandar ubit 1 pa ranjen.

* Za državna poslanca v Trstu sta izvoljena gg. pl. Conti in dr. Scrinzi.

Vabilo „slov. Glasnika“.

„Slovenskega Glasnika“ II. in III. številu nam je popolnoma pošlo; prosimo torej vse čast. rodoljube, ki se mislijo še za tekoče leto naročiti, da se v kratkem oglašé, da bomo vedeli, ko je v drugo natisnemo, potrebnih iztisov napraviti.

Izvirni telegram „Slovenec“.

Ljubljana. 4. marca ob 11. dop.: V seji bere baron Bach patent od 1. marca. Kranjski zbor je razpuščen, nove volitve razpisane. Rojaki pripravite se!